

16. 10. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Soudce trestal hanobením komunismu, dnes mlčí

JUSTICE

Skóre: 0.84

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 16.10.2007

Nadpis: Soudce trestal hanobením komunismu, dnes mlčí

Strana: 3

Rubrika: z domova

Autor: Vojtěch Blažek

Náklad: 60258

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 16.10.2007 05:38

Identifikace: DCHN20071016010015 cz

Klíčová slova: JUSTICE (4x), vězení (3x), právo (3x), soudu (3x), Státních (2x), nejvyšší (2x), soudce (2x), justici, soud, soudců, soudci, trest, Ústavní soud, mezinárodním, Krajského soudu, ústavních soudců, ústavní soudkyně, obhajobě, soudkyně, rozsudku, soudcovské, rozsudek

NADTITULEK: JUSTICE

Stanislav Volný "zrál" pro komunistický kriminál už od mládí: popral se, když mu znárodňovali pole, chtěl emigrovat do Švédska a otce mu potrestali otročinou v jáchymovském lágru.

Do vězení se ale dostal až těsně před důchodem - v roce 1986 ho tam za "hanobením socialismu" poslal soudce František Mašata. U Krajského soudu v Ústí nad Labem pracuje dodnes. "Nic ve zlém, ale těžko vám k tomu něco řeknu," říká dnes Mašata.

Za nadávky do vězení

A o to právě jde: není až tak důležité, že Mašata před dvaceti lety vynesl politický rozsudek - z veřejně dostupných zdrojů nic nenásvědčuje, že by po revoluci třeba stranil bývalým komunistům nebo příslušníkům tajné policie.

Problém je, že o svém angažmá v totalitní justici nechce hovořit - podobně jako mnoho jeho kolegů. A to i přesto, že Ústavní soud, nejvyšší autorita v zemi, nedávno prohlásil: Veřejnost má právo znát minulost svých soudců a ti musí tento zájem unést. Stanislav Volný si ani za komunismu vůbec nedával pozor na pus, natož aby skrýval, že poslouchá "štvavé" zahraniční stanice Hlas Ameriky a Svobodná Evropa.

V 80. letech pracoval jako bagrista u Státních lesů a tak dlouho nadával na režim, až jednomu uvědomělému hajnému došla trpělivost a pohnal ho dokonce před soud. Výpovědi svědků s doslovnými, často vulgárními citacemi Volného průpovědek dnes vyvolávají úsměv, rozsudek ale už tak vtipný nebyl: dva a půl roku natvrdo za výroky o komunistické chátře, ruských okupantech a socialistickém teroru. Čímž podle soudce Mašaty "prováděl podvratnou činnost proti společenskému zřízení, obranyschopnosti a mezinárodním zájmům".

"Nikdo na mě netlačil"

"Ne, že bych to jméno slyšel poprvé, ale je to dvacet let," vysvětluje devětapadesátiletý Mašata. Na rozdíl od jiných soudců prý nezkoušel Volného po roce 1989 najít a omluvit se mu. Nic víc už ale říkat nehodlá. Ani to, jak to tehdy v justici chodilo? Mohli mít soudci problémy, pokud by nerozhodovali podle totalitních paragrafů? "Rozhodně na mě žádný nátlak nebyl," odmítá pouze Mašata.

Přitom jeho role opravdu není jednoznačná: v rozsudku, který mají HN k dispozici, sice ochotně vypočítává, proč je Volný nepřítel socialismu, na druhou stranu nevyhověl prokurátorovi, který ho chtěl poslat do blázince. A trest mu vyměřil v dolní polovině sazby s tím, že nadával jen v úzkém okruhu lidí, tedy mezi ostatními dělníky v práci.

Nakonec si ani celý neodseděl, bachaři ho pro dobré chování pustili po 17 měsících. Na druhou stranu Volného obhajobě, že jenom tak "remcal", protože zdražilo pivo, Mašata neuvěřil. "Jednání obviněného zůstává vysoce nebezpečné, protože hrubě napadl nejvýznamnější společenské zájmy," rozhodl soudce.

Volný úspěšně už začátkem 90. let požádal o rehabilitaci a dnes už je nad věcí. "Bude mi 79 let, jsem schopný pracovat dodnes. Chtějí ještě, abych šel na bagr, prý je nedostatek schopných bagristů, tak přemýšlím, že půjdu na brigádu," zaznamenalo jeho plány občanské sdružení Post Bellum, které mapuje příběhy válečných veteránů a obětí komunistického režimu.

Soudci: Vysvětlovat není co

HN před časem zjistily, že v české justici stále působí 16 soudců, kteří za sebou mají podobné politické verdikty. A jak potvrzuje Mašatův případ, je jich zřejmě ještě víc.

Například Stanislava Píchová z Městského soudu v Praze posílala do vězení disidenty a zažalovala novináře za to, že na její minulost upozornili. Ovšem u ústavních soudců v červenci prohrála. "Požadavek na uveřejnění co možná nejúplnějšího profesního životopisu nemůže být oslyšen poukazem na ohrožení soudcovské nezávislosti," napsala tehdy ústavní soudkyně Eliška Wagnerová.

HN poté oslovily většinu z 16 soudců, mezi nimiž jsou i ti, kteří trestali například Václava Havla nebo disidenta Pavla Wonku. Ovšem téměř všichni rozhovory odmítli. Mezi nimi třeba i právě Havlova soudkyně Eva Burianová, která navíc před lety osvobodila komunistického premiéra Lubomíra Štrougala a zmírnila trest estébákovi, který utýral faráře.

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

